

ARHEOLOZI IZ ZAGREBA na tragu novih otkrića u Svetom Martinu na Muri

Grobovi iz 1. i 2. stoljeća ukazuju na postojanje rimske ceste!

Da je u Svetom Martinu na Muri (Halicanumu) postajao život u rimsko doba znalo se već odavno, a sada to detaljno potvrđuju i nedavna arheološka istraživanja Službe za arheološku baštinu Hrvatskog restauratorskog zavoda iz Zagreba, čiji su djelatnici proveli još jednu fazu arheoloških istraživanja.

Cilj istraživanja bio je ustanoviti širenje arheološkog nalazišta u svrhu obnove zaštite arheološkog nalazišta Sveti Martin na Muri kao kulturnog dobra RH pa je tako ove godine obavljen sustavni terenski pregled u jugozapadnom dijelu naselja Sveti Martin na Muri te u istočnom dijelu naselja Brezovec, koji nije ulazio u privremenu zaštitu. Ustanovljeni su površinski nalazi iz razdoblja prapovijesti, antike i novog vijeka.

Pretpostavlja se da u blizini cesta koja je vodila u grad

- Arheološkim su iskopavanjem otkrivena i dva paljevinska groba, jedan u urni, a drugi s pokojnikom spaljenim u grobnjoj ruci. Njihov položaj južno od antičkog naselja sugerira da se u blizini nalazi cesta, koja je u antičko doba vodila u grad te se poklapa s njenom pretpostavljenom trasom, što su dokazali i tumuli otkriveni u ranijim istraživanjima (1979. - 1981. g.) u Trnovčaku - kazala nam je voditeljica istraživanja Lea Čataj i dodala da su grobove u ovogodišnjim istraživanjima datirali u 1. i 2. stoljeće.

Ovogodišnja istraživanja financiralo je Ministarstvo kulture uz financijsku potporu Općine Sveti Martin na Muri. U istraživanjima su sudjelovali voditeljica Lea Čataj, dipl. arh. (HRZ), zamjenik voditelja David Bergant, dipl. arh., studenti

Pronađeno je i nekoliko primjeraka rimskog novca te brončana fibula (antikna kopča), kao i manja količina staklenih nalaza

Tijekom ovogodišnjih istraživanja pronađena je urna iz rimskog doba

Novootkriveni paljevinskih grobovi sugeriraju da se u blizini nalazi cesta koja je u antičko doba vodila u grad te se poklapa s njenom pretpostavljenom trasom, što su dokazali i grobovi otkriveni u ranijim istraživanjima (1979. - 1981.) u Trnovčaku

arheologije Filozofskog fakulteta u Zagrebu Izabela Andrašić, Dalibor Branković i Mia Senko, studentica Hochschule fuer Technik und Wirtschaft Berlin Melani Podgorelec iz Čakovca te student Ekonomskog fakulteta u Zagrebu Karlo Stojko iz Gornjeg Koncovčaka.

Susretljivost stanovnika Svetog Martina na Muri pratila ih je, kako ističe voditeljica istraživanja, i ove godine te su svi upiti vezani uz suglasnost istraživanja na pojedinim parcelama bili pozitivno riješeni. Postoji velika zainteresiranost lokalnog stanovništva za tijek istraživanja, kao i za njegove rezultate.

- S obzirom na to da na mjestu antičkog naselja danas živi Sveti Martin na Muri te da je većina nepokretnih nalaza (npr. zidovi) uništena ili se nalazi ispod današnjih kuća, svakako bi bilo uputno istražiti one lokacije na kojima je uočena veća sačuvanost arheoloških nalaza, a u svrhu eventualne daljnje prezentacije te svrstavanja arheološke baštine u već bogatu

kulturnu i turističku ponudu Svetog Martina na Muri

- napomenula je Lea Čataj.

Arheološki nalazi nemaju financijsku vrijednost

Ovogodišnja istraživanja nastavak su arheoloških istraživanja koja su započela 2015. godine. Ove godine istraženo je 7 sonde ukupne površine oko 46 metara kvadratnih, a u četiri godine istraživanja iskopane su ukupno 43 sonde te je istražena ukupna površina od 265 metara kvadratnih. Tijekom 2016. i 2017. godine u centru Svetog Martina na Muri arheolozi su pronašli i prapovijesne nalaze datirane u željezno doba.

Voditeljicu Lea Čataj upitali smo imaju li arheološki nalazi ikakvu financijsku vrijednost.

Hrvatski restauratorski zavod planira objaviti rezultate dosadašnjih istraživanja u vidu monografije

- Pronašli smo ih u dosta lošem stanju i nemaju financijsku vrijednost. Izuzetno nam je bitno da se nalazi prikupljaju iz arheološkog konteksta jer ih se tada može povezati s određenim grobom, jamom ili zidom. Do sada nismo imali nikakvih problema u Svetom Martinu, ali ih često zna biti na drugim nalazištima. Ljudi misle da će naći nešto zgodno za svoju zbirku ili za daljnju prodaju (zabranjenu) pa nam onda unište nalazište raskopavajući okolo - istaknula je Čataj.

Prilikom dosadašnjih istraživanja pronađena je veća količina pokretnih nalaza, među kojima je najviše keramike. Pronađeno je i nekoliko primjeraka rimskog novca te brončana fibula, kao i manja količina staklenih nalaza. Prilikom čišćenja groba prikupljeno je oko 200 kilograma zemlje, koja će se flotirati kako bi se komadići spaljenih kostiju prikupili, a potom će biti poslani na daljnju analizu.

S Općinom Sveti Martin na Muri dogovoreno je postavljanje izložbe plakata o arheološkim istraživanjima u prostorima Općine u studenom ove godine. U planu je, kako saznajemo, i objava rezultata dosadašnjih istraživanja u vidu monografije. (Sanja Herić)